

Mecenatas

NORFA

LIETUVOS
NACIONALINĖ
FILHARMONIJA

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

lrytas.lt

MOTERIS

V A G A
KNYGŲ TINKLAS

TRINITI **3** JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

**Media
traffic**
TV VISUOSE TRANSPORTE

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Orkestro muzikos koncertas

Vienos klasikų triumfas

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir dirigentas Sergej Krylov)

Solistas ir dirigentas

BARRY DOUGLAS

(fortepijonas, Jungtinė Karalystė)

2025 m. gegužės 9 d., Vilnius,
Filharmonijos Didžioji salė

www.filharmonija.lt

Programa

I

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)
Operos „Don Žuanas“ uvertiūra

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)
Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 5 Es-dur
„Imperiatoriškasis“ („Emperor“), op. 73

Allegro

Adagio un poco mosso

Rondo. Allegro ma non troppo

Solistas BARRY DOUGLAS
(fortepijonas)

II

JOSEPH HAYDN (1732–1809)
Simfonija Nr. 104 D-dur, Hob. I:104, „Londono“
Adagio. Allegro
Andante
Minuet. Allegro. Trio
Finale. Spiritoso

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
Dirigentas BARRY DOUGLAS

Pasaulyje pripažinto pianisto ir dirigento, Britų imperijos ordino kavalieriaus **BARRY DOUGLASO** koncertinė veikla susijusi su Berlyno, Izraelio filharmonijų, Leipciūgo „Gewandhaus“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Prancūzijos nacionaliniu, Filadelfijos, Čikagos, Klivlando, Los Andželo, NHK, Tokijo, Sidnėjaus, Melburno, Singapūro, Barselonos, Vankuverio, Bogotos simfoniniais orkestrais, žymiausiais Londono kolektyvais. Jis pasirodo tokiose salėse kaip Londono „Royal Albert Hall“, „Barbican“, „Wigmore Hall“, taip pat Verbje festivalio, Šanchajaus Didžiojo teatro, „Forbidden City Concert Hall“ Pekine ir kitose. 1986 m. pianistas laimėjo tarptautinio P. Čaikovskio konkurso aukso medalį.

B. Douglasas yra kamerinio orkestro „Camerata Ireland“ ir festivalio „Clandeboyne“ įkūrėjas ir meno vadovas, itin plačia tarptautinių gastrolių geografija (JAV, Meksika, Pietų Amerika, Kinija, Honkongas, Australija, Armėnija) pasižymintis atlikėjas.

Pianistas žinomas kaip puikus Klasicizmo ir Romantizmo epochų kompozitorių, ypač W. A. Mozarto, L. van Beethoveno, J. Brahms, R. Schumanno, F. Schuberto bei rečiau girdimų M. Regerio, B. Britteno, J. Corigliano, muzikos

interpretatorius. B. Douglasas dirigavo visas Beethoveno simfonijas, įgrojo visus Brahms opusus fortepijonui (6 albumai) – jis yra išskirtinis „Chandos“ įrašų kompanijos atlikėjas. Jau įrašyta ir keletas F. Schuberto kūrinių albumų. Taip pat atlikėjas tyrinėja ir įrašo savo paties aranžuojamą airių liaudies muziką.

Daugiau informacijos: www.barrydouglas.com

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS (LKO, prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas 1960 m.) yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies muzikinių kolektyvų. Šiandien orkestro gastrolių maršrutuose užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Japonija, Kinija, Australija, Libanas, Taivanas; tokios scenos kaip Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Salle Pleyel“, Leipciūgo „Gewandhaus“ ir daugelis kitų. LKO bendradarbiavo su daugeliu iškilių pasaulio menininkų. Nuo 2008 m. orkestro meno vadovu ir dirigentu yra žymus smuikininkas virtuozas Sergejus Krylovas.

Orkestro koncertų programose šalia baroko ir klasicizmo šedevrų svarbią vietą užima šiuolaikinės muzikos interpretacijos. LKO dėmesingas lietuvių kompozitorių kūrybai – dažnai atlieka Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Eduardo Balsio, Juliaus Juzeliūno, Osvaldo Balakausko, Vidmanto Bartulio, Jono Tamulionio, Algirdo Martinaičio, Arvydo Malcio, Ramintos Šerkšnytės, Justės Janulytės, Loretos Narvilaitės, Žibuoklės Martinaitytės kūrinius.

LKO įrašė per 100 įvairiausio repertuaro vinilinių ar kompaktinių plokštelių, tarp kitų, lietuvių kolektyvo ir S. Krylovo įrašą, Antonio Vivaldi „Metų laikus“, išleido pasaulyje garsi klasikinės muzikos leidėja „Deutsche Grammophon“. Po aštuonerių metų pertraukos, 2024-aisiais, išleista dar viena LKO, S. Krylovo ir Ezio Bosso kompaktinė plokštelė, kurioje įrašyti J. S. Bacho kūriniai.

Po didelės sėkmės, kurią Prahoje 1786 m. patyrė **Wolfgango Amadeus Mozarto** komiška opera „Figaro vedybos“, kompozitorius pasirašė sutartį naujai operai su Prahos teatro impresarijumi. Laiko buvo nedaug, ir Mozartas su libretistu Lorenzo Da Ponte ėmėsi gerai žinomo siužeto apie suvedžiotą ir plevėstą Don Žuaną. Tuomet gyvavo dvi operos rūšys – opera *seria* (rimtoji) ir opera *buffa* (komiškoji). Mozartas savąjį pavadino

dramma giocoso (linksmoji, žaismingoji drama), šis pavadinimas tikrai atspindi veikalo esmę – autorius pateikia naują operos žanrą, į vienumą sujungdamas komediją, dramą, tragediją, mistiką ir net fantastiką.

Mozartas labai skubėjo rašyti „Don Žuaną“, sakoma, kad **operos uvertiūrą** jis sukūrė premjeros išvakarėse per vieną naktį. Nors ji beveik neturi tematinio ryšio su pačia opera, tai anaipol nemenkina uvertūros muzikos gėlmės ir dramaturginės įtaigos, ji puikiai atspindi šio sceninio veikalo emocinę atmosferą. Muzika grindžiama dviem tonacijomis: d-moll simbolizuoja Komandoro, likimo, mirties ir pomirtinio pasaulio sferą, o jai priešpriešinama saulėta D-dur – pagrindinio herojaus Don Žuano gyvybingumą ir žemiškojo gyvenimo malonumų troškimą. Kompozicijos prasme uvertūra labai artima šį vakarą skambėsiančiai Josepho Haydno Simfonijos Nr. 104 pirmai daliai – abi sukurios sonatos forma su lėta įžanga, ir net tonacija ta pati – D-dur. Operos premjera įvyko 1787 m. spalio 29-ąją. Laikraščiai rašė: „Žinovai ir muzikantai sako, kad Praha niekada negirdėjo panašių dalykų, o šią operą labai sunku atlikti. Ponas Mozartas dirigavo ir buvo džiugiai sutiktas daugybės susirinkusiųjų.“

Tam tikrą vaidmenį **Ludwižo van Beethoveno** gyvenime atlikusios asmenybės buvo fiksuojamos jo kūrinių dedikacijose. Antai sonatas fortepijonui kompozitorius dedikavo įvairioms savo mokinėms; „Herojinę“ simfoniją (Nr. 3) iš pradžių buvo paskyręs generolui Napoleonui Bonapartui, kurio užmojais vienu metu žavėjosi (vėliau Beethovenas suplėšė partitūros titulinį lapą). Svarbų, galima sakyti, netgi lemiamą vaidmenį kompozitoriaus kūrybiniame kelyje suvaidino jo mecenatai. Tarp jų buvo Austrijos erchercogas, Olomouco arkivyskupas, kardinolas Rudolfas (Rudolfas Johannas Josephas Raineris, 1788–1831), Beethoveno mokinyš, globėjas ir pašnekovas, visuomet domėjęsis menininko kūryba. Net ir pagerėjus kompozitoriaus finansinei padėčiai, jiedu toliau bendravo. Šiam geradariui Beethovenas skyrė bene daugiausia savo opusų: Trigubą koncertą, Didžiąją fugą styginių kvartetui, „Ercherco go trio“, grandiozinę „Iškilingųjų mišių“ partitūrą ir kitus. Kardinolui Rudolfui dedikuotas ir **Penktasis fortepijoninis koncertas Es-dur „Imperatoriškas“**, sukurtas 1809–1811 m. Vienoje.

Pirmą kartą Koncertas Nr. 5 nuskambėjo Leipciगे 1811 metais. Paprastai savo kūrinius per premjeras grodavęs kompozitorius šįkart dėl progresuojančio kurtumo į sceną nekopė,

fortepijonu skambino jaunas vargonininkas bei pianistas Friedrichas Schneideris.

Lig šiol nėra tiksliai žinoma, kas Koncertui suteikė pavadinimą „Imperatoriškas“. Veikiausiai tai buvo ano meto natų leidėjas Johannas Baptistas Crameris. Vis dėlto ši antraštė yra nelyginant tos epochos ženklas, Vienos, kaip imperatorių miesto, atspindys. Toks pavadinimas taikliai apibūdina ir paties kūrinio nuotaiką – nuo pirmų taktų, pasigirdus pergalingiems fortepijono pasažams, muzika skleidžia iškilmingą didybę. Be galo jautri antra dalis, jos klausant prisimenami kompozitoriaus žodžiai, užrašyti legendiniame laiške „Nemirtingai mylimajai“ (Beethoveno muzikos tyrinėtojai neretai lyriškiausius jo muzikos puslapius lygina su garsiuoju laišku): „Angele mano, gyvenime mano...“ (*Mein Engel, mein alles, mein ich*). Jie tarytum ataidi antros dalies garsuose, o *Rondo* sugrąžina į tviskančią ir rafinuotą imperatoriškosios Vienos atmosferą.

Vyriausio iš Vienos klasikų **Josepho Haydno** muzikinis palikimas simbolizuoja, o kartu ir tipizuoja klasicizmo eros idėjas bei atradimus. Šimtuose instrumentinių sonatų, kvartetų ir simfonijų kompozitorius formavo esminių klasikinės muzikos žanrų pamatus. Didžiąją dalį savo simfonijų jis parašė tris dešimtmečius dirbdamas vienos turtingiausių ir žymiausių tuometinės Austrijos-Vengrijos imperijos šeimų, vengrų kilmės kunigaikščių Esterházy rūmuose orkestro kapelmeisteriu. Mirus jo globėjui kunigaikščiui Mikalojui (Nikolausui), Haydnas priėmė smuikininko ir impresarijaus Johanno Peterio Salomono (1745–1815) pasiūlymą atvykti į Londoną. Tai buvo lemtinga abiem: Haydnas dusyk apsilankė Londone, kur susižavėjusiai publikai pristatė 12 savo simfonijų, pats joms dirigavo. Retas muzikas kada nors mėgavosi tokia šlove ir visuomenės dėmesiu kaip Haydnas Londone – anglai paskelbė jį „didžiausiu pasaulio kompozitoriumi“, Oksfordo universitetas jam suteikė muzikos daktaro vardą. Čia jis pirmą kartą susidūrė su dideliu simfoniniu orkestru: Esterházių kapeloje buvo iki 25 muzikantų, o orkestre Londone grojo 40–60 žmonių.

Dvylika vadinamųjų „Londono simfonijų“ (Nr. 93–104) buvo sukurios 1791–1795 m. ir yra laikomos gausios Haydno orkestrinės kūrybos viršūne. Jas rašydamas kompozitorius pasitelkė visą savo patirtį, sukauptą per 40 muzikinės veiklos metų. Jau išbandytas raiškos priemonės jis pateikė naujoviškai: orkestruotė, harmonija, ritmika tapo dar puošnesnės, raiškesnės, drąsesnės, įspūdingesnės. Kaip ir kituose savo kūrinuose, Haydnas naudoja austrų, slovėnų, kroatų liaudies melodijas, girdėtas jaunystėje.

Paskutinė Haydno **Simfonija Nr. 104 D-dur** – įprastos keturių dalių struktūros. Pirmoji, parašyta sonatos forma, prasideda patetiška įžanga, lėtoji antra dalis – variacijos, trečioji – menuetas, šįkart – grubokas valstiečių šokis. Itin gyvo finalo tema pagrįsta kroatų liaudies dainos intonacijomis. Simfonijos premjera įvyko prieš 230 metų – 1795 m. gegužės 4 d. – Londono karališkajame teatre ir sulaukė didelės sėkmės. Kartu tai buvo ir Haydno atsisveikinimo benefisas. Tądien kompozitorius savo dienoraštyje parašė: „Publika buvo labai patenkinta, aš taip pat. Šį vakarą uždirbau 4000 guldenų: tai įmanoma tik Anglijoje.“

Redaktorė *Justa Adomonytė-Šlekaitienė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyavavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitus koncertus Filharmonijos Didžiojoje salėje!

Gegužės 30 d., penktadienį, 19 val.

Vilniaus festivalio koncertas

„Didieji romantikai“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)
Solistas CHRISTIAN TETZLAFF (smuikas, Vokietija)
Dirigentas MIRIAN KHUKHUNAISHVILI (Sakartvelas)
Programa:

JOHANNES BRAHMS – Koncertas smuikui ir orkestrui
D-dur, op. 77

JEAN SIBELIUS – Simfonija Nr. 1 e-moll, op. 39

Birželio 1 d., sekmadienį, 19 val.

Vilniaus festivalio koncertas

„Europos baroko kelionė“

Senosios muzikos kamerinis orkestras
AKADEMIE FÜR ALTE MUSIK BERLIN (Vokietija)
Solistas ir koncertmeisteris GEORG KALLWEIT
(barokinis smuikas, Vokietija)
Programa:

FRANCESCO MARIA VERACINI – Uvertiūra Nr. 6 g-moll
dviem obojams, fagotui, styginių orkestrui ir *basso continuo*

TARQUINIO MERULA – Kanconas Nr. 4, op. 12,
„La treccia“ („Pynė“) dviem smuikams ir *basso continuo*
GEORG FRIEDRICH HÄNDEL – *Concerto grosso* dviem
smuikams, violončelei ir styginių orkestrui Nr. 1 G-dur,
op. 6, HWV 319

JOHANN SEBASTIAN BACH – Koncertas smuikui,
orkestrui ir *basso continuo* Nr. 2 E-dur, BWV 1042

ANTONIO VIVALDI – Koncertas dviem obojams,
styginiams ir *basso continuo* d-moll, RV 353

JOHANN VALENTIN MEDER – Čakona C-dur dviem
soliniais instrumentais ir *basso continuo*

GEORG PHILIPP TELEMANN – Siuita styginių orkestrui
ir *basso continuo* Nr. 6 g-moll „La Musette“, TWV 55:g1

FRANCESCO GEMINIANI – *Concerto grosso* Nr. 12
d-moll, H. 143 „La Folia“ dviem smuikams, styginių
orkestrui ir *basso continuo*. Tema ir variacijos Arcangelo
Corelli Sonatos smuikui Nr. 12 d-moll, op. 5, „La Folia“
tema

Birželio 4 d., trečiadienį, 19 val.

Vilniaus festivalio koncertas

„Maestra Mūza Rubackytė. Nuo Vilniaus iki Venecijos“

MŪZA RUBACKYTĖ

(fortepijonas; Lietuva, Prancūzija, Šveicarija)

Programa:

LEOPOLD GODOWSKY – Sonata e-moll, I d. – *Allegro non troppo, ma appassionato*

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS – Preljudai:
d-moll (VL 239), d-moll (VL 294, „Ruduo“), f-moll
(VL 197); Noktiurnai: cis-moll (VL 183), fis-moll (VL 178)

FERENC LISZT – „Venezia e Napoli“ („Venecija ir
Neapolis“), S. 162

RAMINTA ŠERKŠNYTĖ – „Pasakalija“ fortepijonui

FERENC LISZT – Sonata h-moll, S. 178

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

